

2/3 aan dubbele stuivers van de munten Hollandia en Westfrisia en
f 200.000 aan kopere duiten of als voorzegt
Tezamen f 7000.000

Welker erlanging wij ook ten ernstigsten verzoeken, omdat wij U Wel Edele Hoogachtbare kunnen verzekeren dat desen eisch door ons met het uiterste overleg en zo menageus immer mogelijk is ingericht.

Fol. 241v-242r.

(Men vertrouwt er op dat de nog ontbrekende f 3.229.036 Indisch geld op de bestelling van dit jaar alleen voor de handel en niet voor delging van schulden, zoals beloofd is, nog zullen volgen. Dit betekent dat ook bij vier teruggaande schepen er 74 ton nodig is. Onder de voorraad aan textiel zijn er pakken die niet de vastgestelde winst zouden opleveren. Om na te gaan of die beter in Europa te verkopen zijn, zijn er 12 pakken uit Coromandel en 130 uit Surat door deskundigen onderzocht. Hoewel die niet konden zeggen of er in Nederland vraag naar zou zijn, [fol. 243] oordeelden ze dat deze textiel geschikter was voor Azië. Daar er groot verlies geleden zou worden en ze nergens anders dan in Batavia was te verkopen, is de directeur-generaal op 29 augustus 1766 gemachtigd enige pakken, of enkele stukken, van deze textiel uit de hand te verkopen, hoewel er al eerder bij een verkoop enige Suratse waren opgehouden. Bovendien mag hij een kleed van 42 cubidos lang en 13 breed, dat in 1759 uit Bengalen voor Japan was aangevoerd, verkopen. Het bracht op de vendutie f 423 op, wat een verlies is van f 603, of 59 %. Hoe ongaarne ook, acht de Hoge Regering het zijn plicht om te klagen over de slechte kwaliteit van de goederen die uit Nederland komen. [fol. 244] De leveranciers van de geweren die dit jaar werden gezonden, pleegden bedrog. Van de grenadiers snaphanen was het grootste deel versleten en slechts wat opgeknaapt, de lopen waren op veel plaatsen gesoldeerd, zeer dun en zelfs 4 duim te kort. Van andere ontbraken de kordonbeugels of de veren in de pijpen om de laadstokken vast te houden, dan wel hadden de bajonetten verschillende lengten. Het gaat om zendingen van 850, 850 en 299 stuks respectievelijk met de Huis te Bijweg, Nieuw Nieuwerkerk en Borssele van de kamer Amsterdam aangevoerd, 800 stuks met de Vlissingen voor Zeeland, 250 met de Vredestein voor Rotterdam, 250 met de Bartha Petronella voor Hoorn en 250 met de Vrouwe Petronella voor Enkhuizen aangevoerd. De slechte exemplaren worden nu met hetzelfde schip weer teruggezonden en de in rekening gebrachte prijs wordt teruggeboekt. Die met de twee eerste schepen kwamen zijn al eerder met het naschip teruggezonden. [fol. 245] Zo wordt het bedrog duidelijk en kan het later worden voorkomen. Dit alles is geschied conform de resoluties van 21 februari, 3 juni, 15 en 22 juli en 3 oktober 1766. De beëdigde verklaringen van de officieren die deze snaphanen keurden, gaan als bijlagen mee. Uit de resolutie van 25 april en het bijgevoegde rapport van de essayeurs Sebastiaan van Namen en Leendert Jan Elliot blijkt dat vier essayeerbalansen met schalen en dopjes, die verleden jaar met de Sloten van de kamer Amsterdam werden ontvangen, geheel onbruikbaar zijn. Ze worden teruggezonden om aan te tonen hoe misleidend er in een zaak, waarbij op grote precisie wordt aangedrongen, is gehandeld. [fol. 246] De resolutie van 15 oktober 1766 en het bijgevoegde rapport van Elliot laten zien welke problemen hierdoor zijn veroorzaakt. Doordat aan het gewicht dat hem uit Nederland werd meegegeven, enige gedeelten van marken ontbraken, kon Elliot het juiste verschil in de ontvangen partijen goud en zilver niet bepalen. Men verzoekt de ontbrekende delen zo spoedig mogelijk te zenden. Het gebrek aan zeevarenden maakt het moeilijk de schepen behoorlijk te bemannen en maakte het nodig om op 25 april en 6 mei 1766 toe te staan om voor het lossen en laden te Batavia 100 Chinezen voor rsd 10 per maand te huren. [fol. 247] Om de zeelieden goed te behandelen is op 16 september 1766 een reglement aangenomen dat commandeur en opperequipagemeester Vogelzang op bevel van de gouverneur-generaal had opgesteld. Om tot een geregelde levenswijze van de zeevarenden te komen die tussen de schepen op de rede en de wal varen, of toezicht houden op de losvaartuigen, is op de equipagewerf een vertrek aangewezen waar ze moeten overnachten. Ze krijgen daar ook eten. Dit voorkomt dat ze gaan rondzwerven, wat tot desertie